

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vasárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számoltatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Szekelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Szekelyföld“ kiadóhivatala.

Ezredéves emlékűnnep.

A mily homály fűdi a magyarok eredetét s bejövetelek módját és irányát, ép oly őskori homályba van burkolva bevándorlásuknak ideje is. A tudósok és historikusok között e tekintetben többféle nézet uralkodik. Vannak olyanok, kik azt állítják, hogy a magyarok a finn-ugor nép rokonai s így e rokonságban keresendő az eredet; mások török-tatár eredetűnek vélik a magyar népet és nyelvet; s bármily hipotézisnek tűnik is föl mindkettő: tudósaink nagy része az előbbi véleményen van. Vannak megint olyanok, kik a Kárpátok hegylánczain hozzák be elődeinket, viszont mások az Al-Duna mentén. Ugyszintén a bejövetelek idő évszámát sem tudják határozottan megállapítani és egyik része a historikusoknak néhány évvel előbb, vagy hátrább teszi a bejövetelek időt, mint a másik rész.

A „Szekelyföld“ lárczaja.

Egy kép a multból.

(Elbeszélés.)

Irta Barthalis János.

X.

(Folytatás.)

És bármennyire könyörgött is Bakonyi uram még azon éjjel eltűnt Zárai György Pozsonyból. Ki tudja, merre?

Meglevő gyűrűi, órája s egyéb aprólékos csecsebecsei bőven kifutották házibár tartozását, sőt egyéb adósságait is. Ezeket hát egy levél kíséretében házi gazdájának hagyta. Hanem a derék ember nem fogadta el a törlesztés és módját. Tudta, hogy kedves emlékek kötik hozzá György urat. Épen azért saját megtakarított álláseiből kifizette jurátus lakója külső adósságait s a hátra hagyott ékszereket a levéllel együtt elzárta valahová, hogy senki rá ne akadjon.

— Majd visszajön még a kedves ifjú ur és vissza is jön mint ünnepelt férfi, s akkor elébe járulok s így szólok hozzá. Ime, méltóságos uram, megöriztem a rám bízott talentumokat, egy sem hiányzik belőlük. Kegyeskedjék hát vissza-

szé. Annyi tény, hogy eredet, bejövetelek irány és évszám még mindig nincsen határozottan bebizonyítva, mi annál is lehetetlenebb, mivel az ősi emlékek ide vonatkozó részének csak egyes szakadozott foszlányait birjuk.

Most már nem sokat törődünk azzal, hogy finn-ugor, vagy török-tatár vér foly-e ereinkben; büszkék vagyunk arra, hogy magyaroknak mondhatjuk magunkat. Nem törődünk, különösen a jelen alkalommal, sem az iránynyal, sem pedig a néhány évi differenciával, hanem megelégszünk azon tudattal, hogy körülbelül ezer éve annak, hogy hősi elődeink e bérecek koszoruzta drága földet elfoglalták és itt hont alapítottak.

Ezer esztendő! . . szép idő egy nemzet történetében! Ezen idő alatt a magyar nemzet fényes tanújelét adta annak, hogy méltó a többi művelt európai állam sorai közé állani. Nagyszerű példák igazolják a történelem lapjain: a magyar nemzet hősiességét, bátorságát és vitézségét, melylyel, mint a művelt nyugotnak hatalmas védője, oly sokszor bámulatba ejtő az egész világot. Csodás események tanuskodnak a mellett, hogy a magyar nemzet egymaga képes volt annyi idegen elemmel szemben emberi erőt meghaladó harcokat vívni, melyből, ha nagy áldozatok árán is, de győztesen és diadalmasan emelkedett ki. Voltak ugyan megrázó gyásznapjai is, melyekben barbár népek vadhordái, vagy az emberi szabadságot nem ismerő abszolutizmus pusztító dühének esett mártalékává, de a vészidők előbb-utóbb elviharoztak fölötté és erejének végső megfeszítésével mindig szétverte az erős baszillinceket, s e küzdelmek és szenvedések még edzettebbé tévék a jövő viharokhoz. Ezer év alatt nagy és világhírű férfiakat tudott e nemzet felmutatni, kik politikai, társadalmi és művelődési téren örök időkre kiható tényezők valának; lángszertű vezéreket, királyokat, fejedelmeket,

tudósokat, költőket és művészeket, kik nemzetünk sorsában döntő szerepeket játszottak.

Valóban jogos büszkeséggel tekintünk vissza ezer éves multunkra és azon eredményekre, melyeket klasszikus földön, hol hősieink vére folyt, hol a gyászfátyolon át is fényes dicsőség derengett, mint önálló nemzet felmutatni tudunk. E nemzeti életrevalóság és erő fennen hirdeti a dicső multat és jelent. Szíveinkben a lelkesedés égető tüze lobban fel azon hatásokra, melyek őseink eszményének sikeres elérését valónak tüntetik elénk: hogy a Szent-István korona országainak minden népe önfeláldozólag ragaszkodik hazájához, a trónhoz és egymással erős kapcsolatot képeznek, mely összeköti őket és egyesíti a szent hazaszeretetben.

Magyarország ez ezredéves dicső fennállása méltó emlékűnnepet követel; oly emlékűnnepet, mely peesétje legyen a tündöklő ezer éves multnak és fundamentuma a következőnek. Oly emlékűnnepet, mely bizonyosságul szolgáljon a külföld művelt nemzetei előtt, hogy a magyar nép önértetesen versenyez velők a kulturának összes ágain; hogy megifjodó erővel és kitartással fog második ezer évébe lépni e jelszóval: „Magyarország nemcsak volt, hanem lesz is!“

A mint tudjuk, a kormány, a nemzet osztatlan lelkesedésétől buzdítatva, 1895 re tervezte országunk fővárosában az emlékűnnepet, millenaris kiállítással egybekötve; ez ügyben a nemzet képviselői elé az országgyűlésen törvényjavaslatot is fog terjeszteni. Voltak ugyan egyesek, kik ez alkalomra világhiállítást akartak, de a kellő anyagi siker bizonytalansága lehetetlenné tette az ily terveket. Máskülönb is a kiállítás csak akkor lehet méltó az emlékűnnephez, ha az föltétlenül a magyar nemzeti jelleget viseli magán. Addig a főváros is még nagyobb átalakulásokon fog keresztül menni, a mennyiben szá-

fogadni, mert tudom, hogy kedvesek azoknak a mosolygó szemeknek. És akkor hazamegyek s örömben meg fogok halni.

Ezeket mondogatta magában Bakonyi uram, midőn már belátta, hogy a kedves jurátus végképen eltűnt Pozsonyból.

És keservesen megsíratta az eltávozottat.

XI.

Azon napok egyikén, midőn Csillámosi nejét fényes előkészületekkel várták a Csillámosi-kastélyban, az ősz Záraitak levelet kézbesített az évek hosszú sora alatt hűségben kipróbált inasa. Egy ismeretlen férfi adta át neki, hogy sietősen kézbesítse gazdájának.

Mohón bontá fel az agg férfi s rémülten olvasá el e sorokat:

„Uram! Házát nagy veszély fenyegeti. Leányát el fogják rabolni. Az ismeretlen tettesek még meg is ölhetik. Jól vigyázzon. Az ön ellenségei kincseire szomjaznak. Már évek óta törnek és cél felé. Egyik tervük sikerült is e részben. Találja ki, hogy melyik. Ismeretlen.“

Midőn e sorokat végigolvasta, kihullott kezéből a levél. És komor öntudatlansággal szegelte szemeit egy pontra. Emlékeiben kutatott. Egy arcot keresett ott, annak az embernek a képét, a ki a villámokat fogja szórni otthonára. És nem találta meg azt, kit keresett. Neki nem voltak ellenségei sem a multban, sem a jelenben.

Igy hát egyszerű rablási kísérletet vélt látni e dologban. Belátta hát, hogy itt cselekedni kell valamit.

A másik óranegetben már a kastély fegyvertermében látjuk az ősz Zárait s körében tizenhat cselédjét, kiknek a harcokban kipróbált ősi fegyvereket osztott szét önvédelmi czélokra, rablóbeütések ellen.

Volt ott minden neméből a hadi eszközöknek.

Már fölfegyverkezve állt a kis csapat s az elővigyázati rendszabályokat is megállapította az ősz férfi, midőn rémült arczeal rohant hozzá a komorna s elhaló hangon kiáltá:

— Laura kisasszony eltűnt. Nem találok a kastélyban.

— Eltűnt? — ordított föl Zárai s mint villámtól sújtott ember rogyott össze.

Képzeltetni azt a zavart, mely e jelenetet követte. A cselédek minden cél nélkül szaladgáltak le és föl az udvaron s a kastély lépcsőzetén, míg a másik rész az ájultan heverő fölélesztéséhez fogott.

— Nem engedem leányomat elveszni! — sohajtott föl az ősz férfi, a mint némileg magához jött.

— Fegyverre, fegyverre, fiuk, s induljunk a nőrablók után!

S ezzel mit sem gondolva gyenge állapotával, a sorakozó fegyveresek élére állt.

mos tervezett és készülő félben levő új épület (országház) fogja diszesebbé és vonzóbbá tenni.

Bizonnyára a nemzet kormányával együtt teljes erejével azon lesz, hogy a külföldet bámulatba ejtse országunk nagy vívmányainak feltüntetésével. Nem kételkedünk, hogy a nemzet átérzi e nagy jelentőségű mozzanatot, mely ragyogva sugározza be az ezeréves multat és a saját maga nagyságához méltóan fog a siker koronájához járulni. Hisszük, hogy az országgyűlésen ez uttal nem lesz ellenzék, mely kormányunk e téren való lépéseit és törekvéseit kifogásolná, hanem egyetértve és érezve ragadják meg a lelkesedés zászlóját, hogy oly nemzeti ünnepet teremtsenek, milyen még nem volt a világon. És végül meg vagyunk győződve, miszerint az egész nemzet versenyezve fog sietni a második ezer év alapkövének ünnepélyes letevéséhez, hogy a „régí dicsőség“ a következő generációknál is örökös fényben tündököljék és hogy az ősi erő soha csorbat ne szenvedjen.

Mihály János.

A büntetőtörvény módosítása tárgyában tanácskozó szakértekezlet legutóbb az önbíráskodás kérdését tárgyalta. A többség odanyilatkozott, hogy az önbíráskodás mint külön büncselekmény ne vétessék a törvénybe, mivel a cselekmény körülírása és a magánjogi önségélytől való elhatárolása csaknem lehetetlen. Ellenben elfogadta a szakértekezlet mint új deliktumot a kényszerítést (Nöthigung) és annak oly formulázást adott, hogy a bíróságok az önbíráskodási eseteknek a többi büncselekmények köréből való kiválasztására kellő támpontot fognak nyerni. Az iránt egyhangú volt a vélemény, hogy a bíróságoknak eddigi gyakorlata az önbíráskodást illetőleg tulszigoru és az élet követelményeinek meg nem felelő. Tárgyalás alá vette ezután a szakértekezlet a család körülírásának módosítását és e tekintetben egy új határozmányt vetetett fel a törvényjavaslatba, mely a bíróságnak számára utmutatásul szolgál a család területkörének megállapításánál.

Az orsz. mérsékelt ellenzéki párt kedden új címet vett fel. A párt címe jövőre „nemzeti párt“ lesz. Programja marad a régi. Mindössze tehát csak a firmán történt változás.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az indemnity-vitát folytatta a képviselőház kedden is.

Nemsokára eltűnt az üldöző csapat az erdő néma csendjében, melyet csak a kutatók egyes felkiáltásai szakítottak meg néha.

Alig egy órai bolyongás után nyomra akadtak.

A Laura összetépett, vérrel kevert ruhái voltak azok a nyomok.

A rémitő tett tehát végrehajtatott, s most már egy gyermeke sem volt Zaráinak. Egyiket elüldözte magától, a másikat gazemberek rabolták el tőle, hogy az apját és fivérét hön szerető leány szívét a gyilok hideg vasával némissák el.

XII.

Most már e rövid fejezetben térjünk vissza három hónapi időközrel.

Pestnek egyik külvárosi részében lakott a férje által elüldözött Csillámosiné, s az emberek irgalmából s keserves kézimunkájából éldegélt egyik naptól a másikig.

Azon kevesek, kik érintkezésben álltak vele, elragadóan nyilatkoztak leánya szépségéről. Mert, a mint említettük is, egy leánygyermeke volt neki, midőn férje durrván eltaszította magától.

Csillámosi Eleonora szegényes öltözéke daczára is feltűnő szépség volt. Eleonora, kit valaha jobb sorsban élő anyja jól nevelt, nem vakították el azon ajánlatok, melyekkel erkölcsére árvereztek a kéjvadász férfiak. Mentől inkább fejlődtek bajai, annál több ostromló mutatkozott a láthatáron, kik azt hitték, hogy ha egy leány szegény, már akkor

Az első szakasz fölötti vita berekesztetvén, Hegedüs Sándor kiterjeszkedett az e szakasznál kifejtett vitára s különösen Apponyival polemizált, ki tizenhét éves parlamenti működésének első tizenöt évében a közjogi kiegyezés tágitását és kiépítését nem hirdette s csak ujabbban fessegeti azt.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter czáfolta ezután az ellenzéki beszédeket, melyek nagy részben azonban csak személyes támadások voltak az igazságügyminiszter ellen. A pénzügyminiszter beszédét a szabadelvűpárt élénk tetszéssel kísérte.

Miután Csátár Zsigmond személyes kérdésben fölszólt, az első szakaszt a ház elfogadta. A második szakasznál Helfy Ignác és Kaas Ivor báró beszéltek.

A harmadik szakasznál Szilágyi Dezső igazságügyminiszter szólalt föl. Apponyi magatartását különösen a közigazgatási reformmal szemben teljes világításba helyezte, mely a parlamentarizmus teljes fölforgatására akart vezetni, mert azt akarta kivinni, hogy a kormány ne saját pártjára, hanem két pártra támaszkodjék. Apponyi politikai társaságuk gunyolja a szabadelvűpártot, de ennek a társaságnak kültagja ohajtott lenni akkor, midőn politikai kilátásait kedvezőbbeknek hitte. Kimutatta ezután annak a vádnak ürességét, hogy a király személye kompromittáltatott a közigazgatási reformmal.

A mérsékelt ellenzék rovasára hangos derült-ségben tört ki a ház, midőn Szilágyi azt fejtegette, hogy a legfontosabb kérdésben támogatta a szabadelvűpártot, most pedig válaszfalnak tünteti fel a király és nemzet előtt.

Szigoru tárgyilagossággal fejtegette Apponyi közjogi fölfogását s a „nemzeti szabadelvűek“ új programját, mely nem egyéb, mint szédelgés a 67-iki alappal. Az igazságügyminiszter beszéde rendkívüli hatást tett s a szabadelvűpárt perczekig éljenzte.

Apponyi Albert gróf természetesen rögtön fölállt, hogy az igazságügyminiszter és a pénzügyminiszter beszédeinek sikerét csorbítsa, a mi azonban sehogys nem sikerült.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter azonnal rektifikálta Apponyi egy-két állítását.

Különfélék.

— Kinevezés. A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság György Dénes kézdipolyáni lakost a kézdívásárhelyi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokjelöltté nevezte ki.

— Erdőégek. Régi szomorú igazság, hogy a székel ember ugyancsak mostohan bánuik avval a kincscsel, mit'erdeiben bir: ha nem tudja letarolni,

olyan vásári czikket képez, a melyhez pénzzel mindig hozzá lehet jutni. (Hát nem így van napjainkban is?)

De családok, mert csufos vereséget szenvedett a támadó csapat.

Csak egy férfi birta meghódítani a márványkeménységű szívet. Egy szegény, de józan erkölcsű, munkás ifju. Egyedül neki volt szabad bejárata a szerény lakásba, melyben már sok év óta nyomorgott a két nő.

Ez a fiatal napszamos, ki Békési Zoltán néven mutatta be magát, alig egy pár hete, hogy a fővárosban tartózkodik. Ugy láttá egyszer a Dunaparton Eleonorát csak futólag, s azonnal megszerette a szép leányt. A közeledés eleinte nehezen ment, de miután kimutatta tisztességét szándékát, elfogadtatott. És Eleonora viszont szerette őt.

Sokszor mondogatta ugyan Csillámosiné leányának:

— Nehezen birom elképzelni, leányom, hogy Zoltán közönséges napszamos volna. Nézd meg azt az arisztokratikus arcot, melyen mint borongó köd ült meg a néma bánat, s úgy fog rémleni előtted is, mintha az övéhez hasonló arcvonást, már láttál volna valahol, talán épen a mágnavilágban, midőn a bürokraták a osolnakversenyen a parton tolongnak. Eleonora, hidd meg, én veszélyt sejték azon arc mögött.

De a szerető leány, kinek már két kedves alakja volt a világon, anyja és Zoltán, mindig elütte

mivel ezt a törvény tiltja, felgyújtja, leégeti. Ha az ember kiáll a m...re, körös-körül 10—20 helyen láthatja égni az erdőket, mikre csaknem egészen bizonyosan rámondhatjuk, hogy legnagyobb részben szándékos gyújtásból keletkeztek, mert hát az égés után hátramaradt száraz ágak képezik a szegény emberek téli tüzelő-anyagát. A Kézdí-Vásárhely város tulajdonát képező Katrosa erdő is ég már napok óta. Ha egyik nap kioltják, más nap más helyen gyul ki. Jelenleg is nagy terület ég. A városi hatóság a legnagyobb eréllyel intézkedett a tűz elfojtása iránt; több mint száz embert rendelt ki az erdőkre oltás végett, kik már két nap óta dolgoznak a legnagyobb erőfeszítéssel, azonban a tüzet kioltani még eddig nem lehetett. Kedvez a tűznek a jelenleg uralkodó példátlan szárazság, mely a tűz lokálizálását ugy szólván lehetetlenné teszi.

— Tisztelgések az új alispánnál. Háromszékvármegye ujonnan választott alispánja a vármegye közönsége részéről újabb meg újabb ovációkban részesül. A derék tisztviselő népszerűségét meggyeszte semmi sem bizonyíthatja fényesebben, mint az az öröm és lelkesedés, melylyel Tompa Miklós alispánná választását fogadják. A tisztelgő testületek között ott volt első sorban a vármegye tisztikara Szentiványi Miklós főjegyző vezetése alatt; a királyi hivatalok főnökei együttesen jelentek még az új alispán üdvözlésére. A szolgabírói hivatalok, a sepijárs körjegyzői, községei stb. mindannyian testületileg tisztelgtek az új alispánnál, bucsut veendő a közszeregetben állott főszolgabírótól és bizalmukat kifejezendő a vármegye első választott tisztviselője iránt.

— Fényes főúri esküvő volt szerdán a fővárosi Zsigmond-kápolnában. Ekkor vezette oltárhoz Révay Simon báró Szapáry Gyula gróf leányát, Ilma grófnét. A nászkíséret tagjai az ország arisztokracziájának színe-javából valók voltak. Jelen volt József főherceg családja is. Az ifju párt Samassa egri érsek adta össze.

— Eljegyzés. A napokban jegyezte el Nagyidai Gyulai Tivadar karatnai Babos Margitot, Babos Ferencz karatnai birtokos bájos és kedves leányát.

— Hymen. Pekri Gábor, Kis-Küküllőmegye árvaszékeknek egyik köztisztviselőben álló bírja, a napokban vezetői oltárhoz Bernáld Lujzika kisasszonyt, Bernáld Elek birtokos kedves szép leányát Altörján.

— Bor-árak emelkedése. Nagy pánikot idézett elő Kézdí-Vásárhelyt a bor-árának hirtelen való emelkedése. A must drágasága szökkentette fel az árakat. A dolog jelenleg ugy áll, hogy Kézdí-Vásárhelyt — mely híres volt olcsó és jó borairól — ez idő szerint középminőségű asztali bort nem igen lehet literenkint 50 kron alól kapni. Azt hisszük, hogy a borfogyasztás minálunk is nagyon csökkenni fog s ezzel együtt az éjjeli tívornyák száma is apad, min nem sok okunk lesz busulni.

homlokáról a rejtelmes bánat redőit s vig nevetéssel válaszolá:

— Az mindegy, anyám, ha mindjárt álherczeg volna is Zoltán. Tudom, érzem, hogy sohasem csal meg, mert ő valódi mintaképe az erkölcsös férfiaknak, ki tisztán, önzetlenül szeret engemet.

Időközben nagy változás történt a kis lakásban.

Csalárdfi jelent meg ott a Csillámosi nevében. És nemsokára már mint a kastély urnóját látjuk Csillámosinét, mig Eleonora a környék ifjainak ünnepelt bálványa lett.

Hej, de elfeledte ez a sziréni hölgy Békési Zoltánt, az egyszerű ifjút. Még csak meg sem emlékezett róla senki előtt. Hiába, de szégyelte ez a multat.

Csillámosiné pedig a mély titok leplét borítá ezen viszonyra.

XIII.

Mint félőrült tért haza Zarái a leányának felalálását czélzó kutatásból. Csak most érzette, hogy mennyire szereti leányát, gyermekeit. És mint önvád merült föl lelkében a keserű szemrehányás hangja, hogy olyan méltatlanul bánt fiával, bármennyire megsértette is az őt. Ujra elővette a sértő levelet és végig olvasta azt, bármilyen aljas kitételek is voltak benne. És mit látott?

Azt, a mit első örült heveségében nem vett észre. E levél hamisított volt.

(Folytatása következik.)

— **Gyászjelentés.** Alóltartak a maguk és rokonaik nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy Wallachy Károlyné született Fejér Jolán f. évi október hó 22-én délután 3 órakor, élete 21-ik, boldog házassága 4-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. A boldogult hült tetemei f. hó 24-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Bereczkben a köztemetőben örök nyugalomra helyeztetni. Lelkéért az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 26-án reggel 8 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Aldás emlékére, béke poraira! Bereczk, 1891. okt. 22. Wallachy Károly és gyermeke Piroska. Dr. Fejér Kálmán és neje Bogdán Irma s gyermekek: Erzsike; Fejér Berta és férje Gyárfás Győző és gyermekeik: Gizella, Iliana; Fejér Ida és férje Szőcs Áron; Fejér Irén. Özv. Wallachy Károlyné szül. Komlós Johanna. Özv. Székely Györgyné szül. Fejér Erzsébet. Fejér Károly és neje Piger Anna. Hamar Lajos, Hamar Ignác, Hamar Albert.

— **Tűz volt** — mint halljuk — Nagy-Nyujtódon e hó 23-án délután 1 és 2 óra közt. Cseh Viktor birtokosnak égett el 7 boglya szénája. A tűz u. n. „harapégés”-ből keletkezett. Egy szolga-legény a boglyáktól mintegy 15 öl távolságban tüzet tett, mely a szél miatt elharapózáván, a boglyák is nemsokára lángba borultak. A kárt 300 fitra becsülik.

— **Kovácsnai hírek.** Tűz. Csütörtökön reggel 6 órakor tüzláma verte fel a kovácsnai lakosságot. Ifj. Ugron János gőzfűrészeinek gépháza gyuladt meg. A tüzet, szerencsére, sikerült lokalizálni, s így elejét vették a komolyabb veszedelemnek. A tűz keletkezésének oka, legalább eddig, ismeretlen. A kár nem nagy. — Szerencsétlenség. Még alig esendesültek le a kedélyek a siklón történt katasztrófa után s már az a hír jött le a gyulafalvi gyártól, hogy ott egy embert összetört a gép. Mint beszélük, az illető a kerekeket olajozta, midőn egy szij lerántotta állványáról s a kerékhez vágta. Mások meg azt mondják, hogy a mint a szíjat a kerékre akarta föltenni, akkor történt a szerencsétlenség. Akármelyik eset legyen is az igazság, elég, hogy megtörtént. — **Helyreigazítás.** A gyulafalvi siklón szerencsétlenül járt egyik napszamos pávai volt, nem kovácsnai, s a gyár részéről biztosítva van egyik pénzintézetnél. Az igazság érdekében kívánja ezt megjegyezni levelezőnk.

— **Köszönetnyilvánítás.** A bereczki tűzkárosultak javára a Nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur, Főispán ur ő méltósága előterjesztésére, f. é. 74.625 számú rendeletével újabban 200 frtot utalt ki. Fogadja Főispán ur ő méltósága e téren hálás köszönetét azon szerencsétleneknek, kiknek érdekében oly kiválóan közreműködni kegyeskedett. Adományoztak továbbá: Dr. Neumann Armin orsz. gyűlési képviselő ur gyűjtőívén: Báro Hirsch 200 frtot. A sepsiszentgyörgyi jótékony nőegylet gyűjtése 24 frt 60 kr. Kézdi-Vásárhely város polgármestere gyűjtő-ívén 68 frt 40 kr (melyben a kézdí-vásárhelyi takarékpénztár által 40 frton felül adott 10 frt is benn foglaltatik). Petőfalva községből 113 $\frac{1}{2}$ liter rozs, és 48 kr készpénz. Végül a szegények és szerencsétlenek mindenütt Méltóságos megjelenő örangyala br. Szentkeresztly Stephánia urnő 10 frtot, nővére Iréne 3 frtot. Fogadják a nemeslelkű adakozók a szerencsétlen károsultak szívből eredő hálás köszönetét. Kézdi-Vásárhelyt, 1891. október hó 21-én. Gábor Péter főszolgabíró.

— **A kukoricza gyors szállítása.** Az államvasutak kolozsvári üzemeltetősége a következő értesítést adta ki: Tekintettel arra, hogy az új kukoricza (tengeri buza) gyors romlásnak van kitéve, a kereskedő közönség e tekintetben fontos érdekeinek kielégítésére kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltósága megengedte, hogy az üzletszabályzat 56. §-ának ide vágó korlátozó határozmány a ideiglenes felfüggesztése mellett ezen árucikk soron kívül berakassék és elszállíttassék olykép, hogy a zsákokban vagy ömlesztett állapotban feladáshoz kerülő ez évi termésű morzsolt tengeri minden egyéb áru és gabonaszállítvány előtt első sorban rakassék be a kukoricza és elszállíttassék. Ezen intézkedés folyó évi október hó 20-tól kezdve visszavonásig, de legkésőbb a jövő évi február hó végeig marad érvényben. Kolozsvárt, 1891. évi október hó 21-én. Az üzemeltető helyett: Éjszaki, főfelügyelő.

— **Merénylet Sztambulov ellen.** Szófiából érkezett táviratok szerint ott vasárnap délből elfogtak egy embert, a ki le akarta löni Sztambulovot. A bolgár miniszterelnök hivatalából épen hazafelé ment, mikor elébe állott egy elegánsan öltözött ember, a ki revolverrel célba vette. E pillanatban érkezett oda egy rendőr, a ki gyorsan rávetette magát

a merénylőre és kicsavarta kezéből a forgópisztolyt, mely dülökdös közben elszűnt. A letartóztatott ember orosz és néhány nap előtt érkezett Szófiába.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekelt fakeskedők és erdőbirtokosok figyelmébe ajánlja a m. kir. államvasutak igazgatósága által tűzifa szállítása iránt kibocsátott pályázati hirdetményt, melynélfogva az osztrák magyar államvasut-társaság államosított magyar vonalairól részére 1892. évi január hó 1-től egy, esetleg két éven át évenként szükséges mintegy 30 450 k. méter tűzifa szállítása lesz biztosítandó. És pedig a nevezett vonalakban évenként 9050 köbméter bükkhasábfára, 13 4000 k. m. vegyes dorong, vagy kemény, esetleg puha szélesdeszkára lesz szükség. A pályázatok f. é. november 14-éig nyújtandók be (Budapest Andrást-ut 73 sz. II. emelet.) Mindazon czégek melyek, mindeddig nem állottak szállítási viszonyban a m. kir. államvasutakkal, szállító képességüket és megbízhatóságukat a kereskedelmi és iparkamarával tartoznak igazoltatni. A szállítási feltételek a kamara irodájában betekintheők.

— **Új gyáralapítások.** Brassóban két nürnbergi mérnök czementgyárat épített, melybe egyelőre 100,000 frtot fektetnek bele. Háromszékmegye Torja községében báró Apor Gábor nagyküllőmegyei főispán sürített szénavgyárat épített, mely még ez év folyamán fog üzembe vétetni. E gyárban természetes szén-av fog sürittetni, még pedig az u. n. „Torjai Bűdös”-ből. Ugyancsak Háromszékmegyei Gelence községében gróf Mikes Armin új fűrésztelepet, Kovászna községében Salzer Mihály gyufavessző-gyárat épített. — Vajda-Hunyadon pedig az ottani vasgyár mellé vashámorműveket épített.

— **Halál szilvaevéstől.** Gyergyó-Ditróban történt az eset: A plebánia kertjében e hó 12-én folyt a szilvaszedés. Ez alkalommal az ottani templomi fuvonyomó legény, Lukács Ádám a szilvamágvakat is lenyelegette. Néhány óra múlva türhetlen gyomorfájásról panaszkodott s más nap este már kiszenvedett. Az éles szilvamágvak valószínűleg átszakították a bélcsatorna oldalfalait. A szerencsétlenül járt fiatal legényt nagy részvét mellett október 15-én temették el.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az albsi tűzkárosultak javára újabban adakoztak 1. Az orbaijárasi főszolgabíró ur 3791 számú átiratával megküldött gyűjtő íveken Zabola, Petőfalva, Szöröse, Telek, Tamásfalva községekből 7 frt 75 kr. 2. Bita községből Keresztes Ede léczfalvi körjegyző útján 4 frt 40 kr. 3. Léczfalva községből ugyan általa 3 frt 43 kr. 4. Nyujtód községből Varga András körjegyző gyűjtő-ívén 1 frt 51 kr. 5. Ugyanott általa Szászfalva községből 22 kr. 6. A futásfalvi körjegyzői csoportból Veres Péter h. kjegyző által 4 frt 49 kr. Fogadják a nemes keblű adakozó és gyűjtő urak a szerencsétlen károsultak ezen uton is kifejezett hálás köszönetét. Kézdi-Vásárhely, 1891. okt. 21. Gábor Péter főszolgabíró.

— **Az albsi tűzkárosultak részére Kézdi-Vásárhelyt** adakoztak: Máté Mihály 30 kr, Szőcs Ilyés 10, Kovács Tamás 10, Nagy Mihály 5, Bodó János 10, Perdi Mihály 10, N. N. 20, id. Szőcs János 10, Molnár István 10, Dávid Antal 50, Dávid János 20, Dávid Gyula 20, Jancsó Gyula 20, Szabó Mózes 20, Kovács Károly 10, Kovács Pál 10, T. L. 10, Császár G. 20, Czetz Márton 20, Politzer Rudolf 10, ifj. Dávid István 50, Császár Pál 10, Császár Pálné 10, Mágóri József mészáros 10, ifj. Szőcs József mészáros 10, Rácz János 10, Szőcs János mészáros 10, Tompos István vendéglős 6, Jancsó Béla 4, Fehér Mihály 4, Jancsó Dani mészáros 10, Kupán Balázs 40, Cs. D. 10, Szotyori Dániel 20, Séra Imre 10, Ilyés András 10, Szőcs Lukács Polyán 4, Dézsi Dánielné 20, Mazinger József 10, Rácz András 10, Wüncsendorfer Ferdinánd 10, Bod Géza 10, özv. Kovács Izráné aszszonyság 8, Nagy Pál k. 10, Szőts Mózes 10, Fejér L. f. 50, Kovács Aronné 20, Dobál L. 30, Balogh Gyula 10, Szőcs Károly 10, Jakabos Ágoston 10, N. N. 10, N. N. 20, N. N. 10, Vajda József 5 kr. Takarékpénztár 5 frt. N. N. 20 kr, Jancsó Elek 20, Benkő Béla keresk. 10, Molnár Lajos 10, Zsigmond György idősebb 10, id. Kupán József 50, Fülöp Samu 20 kr. Török Sándor 1 frt. Gál Gáspár 10 kr, Welnerreiter 20, Török Samu 10, Nagy Béla 10, Császár Imre 20 kr, id. Tóth István 1 frt, ifj. Tóth István 1 frt, Nagy Ferenc 50 kr, összesen 18 frt 76 kr.

— **Érdekes irodalmi hír.** A nagy közönség, mely irodalmi szükségletét nálunk úgy, mint egyebütt az egyre szélesebb körre terjedő hirlapok olvasásával fedezi, mind sürbben keresi fel azokat a lexikális kiadványokat, melyek az emberi ismeretek több-kevesebb anyagát felölelve, segédeszközöket nyújtanak a hirlapok által felvett adatok özőnéhez. A közönség e szükségletét törekedtek kizsákmányolni a nálunk is nagy mértékben elterjedt német lexikonok, melyeknek azonban megvolt az a sarkalatos hibájuk, hogy magukkal hozták közéuk megmetyező német szellemöket is. Mint értesülünk, ezen bajon kíván segíteni a Pallas irodalmi és

nyomdai részvénytársaság azzal a határozatával, hogy a tulajdonát képző Magyar Lexikont kiváló hazai tudósokkal és írókkal gyökeresen átdolgoztatja. Az előkészület munkája több mint egy év óta egész csöndben folyik s már annyira előhaladt, hogy a jövő év kora tavaszán az új, nagy lexikon kiadása megkezdődik. A Pallas Lexikona 1892 év márciusában indul meg s hetenként három ives nagy oktáv füzetben megjelenne évenként 156, öt esztendő alatt mintegy nyolczszáz ivben, tizenhat nagy kötetben jut a közönség birtokába. A nagy költséggel járó irodalmi vállalat megindítására az birta a nevezett kiadótársaságot, hogy csak ez uton szoríthatja ki a nagy terjedelmű német lexikonokat. E hazafias missziót teljesítő szándékához képest első sorban a magyar föld, a magyar nép, a magyar állam, a magyar történelem, a magyar közgazdaság, a magyar ipar és kereskedelem, a magyar tudomány, művészet, irodalom és egyházi élet alkotásainak ismertetését tekintik a vállalat tengelyeinek. Ehhez kapcsolótták rögtön népek szellemi és anyagi viszonyainak ismertetését melyek nemzetünknek kiváló hatással voltak. A lexikális irodalmakban eddig nem ismert figyelemmel dolgoztatták fel a hazánkkal sokféle érintkezésben levő Kelet viszonyait s szakszerűség és önállóság dolgában törekedtek versenyre kelni a legjobb német, francia, angol, olasz lexikonokkal a Nyugot, általában világ eseményei, szellemi és anyagi adatainak feldolgozásában. A lexikon külső kiállításra is felülmutja mindazt, a mit eddig a lexikális irodalom terén felmutathattunk. Körülbelül tizezer darabra rug azoknak a képeknek száma, melyek résztint a szöveg közé nyomva, részint külön önálló lapokon a megfelelő kötetekhez mellékelve, a roppant ismeretanyag illusztrációjául szolgál. Ez illusztrációk fa- és rézmetszetekben, fototípiákban, kromolitografikus nyomatokban, a modern nyomdai technika legjobb eszközeivel lesznek előállítva.

— **Budapesti Hirlap.** Olvasóink figyelmét felhívjuk a „Budapesti Hirlap” hirdetésére, mely lapunk mai számában közöltetik. Előfizetési és hirdetési összegek egyszerűen a következő czim alatt küldendők: Budapesti Hirlap Kalap-utca 16. Budapesten.

285-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára Szárazpatakon tett szives adakozásokról.

Kelemen András 1 l. Rápolti Ferencz 20 liter buza. Szántó András, Gligor István, Marti Ferencz, Török József fél-fél kupa. Papucs Ferencz, Csunulya István, Erős Ferencz, Kovács Lukács, Daczó János, László András, 1—1 kupa. Bara Ferencz 2 kupa, Kajosa János 4 kupa. Kajosa Ferencz 10 liter rozs, Szántó Antal, Lemhényi Ferencz, Szántó Lázár, Antal János, Lemhényi József, Opra János, Opra István, Lemhényi Ferencz, Kerezi Jánosné, Hosszu János, Csunulya Gábor, Lukács János fél-fél kupa, Pakacs Ferencz, Antal János, Marti János, Ferencz Mihály, Lemhényi György, Csunulya István, Bartók Ferencz, Antal Ferencz, Kovács János, Antal János, Gligor András, Kéncsi Ferencz, Lukács János, Lukács László, Dató Lukácsné 1—1 kupa. György Mihály, György András, László András, Bartók Márton, György Ferencz 2—2 kupa árpa. Ferencz Mihály fél kupa, Bartók János 1 kupa törökbuza.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1891. jan. 10.

Br. Szentkeresztly Stephanie,

elnök.

Székely Málvin,

jegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Hol a legszebb és legtöbb butor
Brassóban?

PAPP FERENCZ
nagy butorraktárában

kapu-utsza 48. sz. a.

3—10

Ugyanott

diófa- és cserefa-furnér
egy □ láb 3—4 krért kapható.

Hirdetmény.

Kovácsna-Vajnafalván Háromszékmegyében, fürdőhelyiség és vasuti állomás közelében, egy 600 □ öl területű kert s a rajta levő 7 szoba-, konyha-, kamara- és hármasház, pincéből álló szilárd kőanyagú ház s más melléképületek: egy három szobából álló faház, sütőház, nyári konyha, istálló, kocsiszin, veteményes kert, gyümölcsfák és kitűnő jó borvizkut, igen csinos és kényelmes berendezéssel ellátott s üzleti célokra is alkalmas telek szabad kézből eladó, esetleg hosszabb időre bérbe adandó. Bővebb felvilágosítást a tulajdonosnőnél.

Kovácsnán, 1891. évi október hó 16

Özv. ügyvéd Varga Mihályné.

Háromszékvármegye alispánjától.

Szám 14439—1891.

Árlejtési hirdetmény.

A brassó—háromszéki helyi érdekű vasut Kovácsna, Zabola, Páva, Imecsfalva és Kézdi-Vásárhely állomásokhoz vezető hozzájárulási utak kiépítésének és pedig:

1. Kovácsna hozzájárulási ut 669 frt 47 kr.
2. Zabola-Páva „ „ 382 frt 89 kr.
3. Imecsfalva „ „ 910 frt 17 kr.
4. K.-Vásárhely „ „ 191 frt 57 kr.

Összesen 2184 frt 10 kr

költség összeggel kiépítendő lévén, ezeknek vállalat utján biztosítása céljából, folyó évi október hó 24-én délutáni 3 órakor zárt ajánlati tárgyalás tűzetik ki az alispáni irodában.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhirrre, hogy vállalkozni szándékozók zárt ajánlatukat a tárgyalási nap déli 12 óráig a megyei pénztárnál adják be, mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kijelölendő az egységi árból leengedendő % számmal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékban, lepecsételve nyújtandók be; az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek öt száztólja mint bántatpénz csatolandó.

A feltételek, az árelemzés, árjegyzék és műszaki leirással együtt a jegyzői irodában, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők. Sepsi-Szentgyörgyön 1891. okt. hó 14-én.

Tompa Miklós,
alispán.

Hatóságilag engedélyezett nagy

v é g e l a d á s

Pfeifer Vilmos áruházában

Budapest, Kerepesi-ut 6.szám, a nemzeti színház átellenében.

	most	ezelőtt
1 vég 30 rőfös czérna-kanavász kitűnő minőségű	4.75	8.50
1 vég 30 rőfös „ „ elsőrendű	3.50	12.50
1 vég 30 rőfös valódi rumburgi kanavász	6.75	13.50
1 vég 30 rőfös 1/4 széles creasz-vászon legjobb minőségű	5.—	9.25
1 vég 30 rőfös 1/4 széles „ „ „ „ „	6.—	12.—
1 vég 30 rőfös 1/4 széles sziléziai vászon tiszta len	4.75	8.50
1 vég 30 rőfös 1/4 széles „ „ „ „ „	5.75	12.—
1 vég 30 rőfös 1/4 széles Chiffon, igen jó minőségű	4.75	11.50
1 vég 30 rőfös 1/4 széles „ „ „ „ „	6.—	13.50
1 vég 30 rőfös 1/4 széles „ „ „ „ „	5.25	9.50
1 vég 30 rőfös 1/4 széles sárga ágyhaj	6.—	12.—
1 vég 30 rőfös 1/4 széles fehér csikos csinvat	7.75	15.50
1 vég 30 rőfös 1/4 széles fehér damaszt csinvat (legfinomabb)	8.50	21.—
1 vég 30 rőfös 1/4 széles rumburgi vászon	18.—	42.—
1 vég 50 rőfös 1/4 széles „ „ „ „ „	7.25	16.50

Következő cikkek különös olcsó árban adatnak el.

	most	ezelőtt
1 ablakfüggöny virágos	1.35	2.80
1 „ „ „ „ „	2.80	6.50
1 garnitúra ágytakaró (3 darab) virágos	2.75	6.50
1 „ „ „ „ „	6.50	18.—
1 „ „ „ „ „	8.50	23.—
1 8/4 nagyságu tapersztry brüsszeli szőnyeg	7.50	20.50
1 10/4 „ „ „ „ „	9.50	23.50
1 10/4 „ „ „ „ „	12.—	30.—

Spárga-szőnyeg 8/4-es 2.75, 10/4-es 3.50, 12/4-es 4.75.

Futó-szőnyeg 25, 30, 40, 50 kr legjobb minőségű.

Téli kendők, legnagyobb frt 2.50, 3.— 4.—, 5.— legjobb minőségű.

Szővet, loden, kazán, tömördek nagy választékban 30, 40, 50, 80 kr legfinomabb.

Ternó sima, fekete és virágos 40, 50, 70, 90 kr legfinomabb.

Barkét valódi szintartó 27, 30, 35 legfinomabb.

Női ruhák, felöltők, esőköpenyek, gyermekköpeny és bundák legjutányosabb árban tudatnak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Meg nem felelő cikkek készséggel visszavétetnek.

Rendelmény, mely 25 frtot meghalad, bérmentve küldetnek.

3—5

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.

BUDAPESTI HIRLAP

6—6

Mindenki, a ki

alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat,
a „BUDAPESTI HIRLAP”

apró-hirdetése

által nélkülözheti a közvetítőket.

Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül, és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés dacára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső, a vevő és eladó nem érintkezik közvetlenül. A közvetlen érintkezésre pedig manap alig van hathatóssabb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap” apró-hirdetési rovata pedig naponta legkevesebb 90 ezer ember által olvastatik. (A lap naponta 30.000 példányban jelenik meg: legkevesebb három olvasót lehet számítani egy egy-lapra.)

Kereskedő, a ki könyvvezetőt, irodatisztot, gyakornokot keres, vagy viszont azok, a kik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, a ki kasznárt, ispánt vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont a kik ajánlkoznak: a háziasszony, a ki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, cselédleányt keres, és hasonlóan szolgálók, a kik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás, birtokbérlet, ház eladás, házvétel, nevelő, nevelőnői, házvezetőnői, gazdasszonyi és egyéb pályázat, lakaskiadás és lakás-bérbevételi hirdetések, szóval az életszükséglet minden fázisaiban könnyen és olcsó pénzen a

Budapesti Hirlap apró-hirdetése

által célt lehet elérni.

Családi jelentésekre,

különösen

eljegyzési hírekre, hymenhírekre, esküvőre való meghívásokra, születési jelentésekre, névnap gratulációkra, gyászjelentésekre

és minden efféle

KÖZLEMÉNYEKRE

a Budapesti Hirlap apróhirdetési rovatánál kiválóan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajczárba kerül, vastagabb betűvel négy krajczár. Címmel ellátott hirdetéseknek még egy-egy hirdetés után 30 kr kincstári bélyegilleték külön jár. Ha a cím nincsen kitéve, hanem a hirdetés úgy szól, hogy „Czím a kiadóhivatalban megtudható”, akkor bélyegdíjat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérdezősködőknek az illető címet, sőt vidékre díjtalanul levelez is, ha a kérdezősködő a postabélyeget beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl készpénzen, vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A Budapesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr. A cím egyszerűen „Budapesti Hirlap Kalap-utca 16.”